

*Ольга Чакій, к.е.н., доцент
Олександра Носика, студентка 4 курсу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна*

ПРОБЛЕМИ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Податкові зміни – це перманентний стан української податкової системи. Свідчення цього є Податковий кодекс України та його постійне удосконалення та доповнення. [1]

Оподаткування є невід'ємною економічною функцією будь-якої держави. Податки є однією з найважливіших фінансових категорій, вони виступають вагомою ланкою економічних відносин у суспільстві. Податки є основною формою доходів держави і важливим важелем економічного впливу держави на суспільне виробництво. Однак самі податки, автоматично не здатні вирішувати такі важливі для держави проблеми. Від вміння правильно керувати складним податковим механізмом залежить вирішення не лише політичних, але і економічних та соціальних проблем держави. Однією із важливих проблем є налагодження ефективного механізму справляння податків. Сьогодні з особливою гостротою відчувається необхідність проведення детального аналізу надходження податків, тенденцій розвитку податкової бази і її елементів та науково-обґрунтоване прогнозування поступлень платежів до бюджету. Від того наскільки вміло і послідовно буде вирішуватися це завдання значною мірою залежить ефективність податкової системи держави. [5]

Система оподаткування має бути усталеною. Розміри податків і терміни їх сплати не повинні часто переглядатися. У той же час вона має бути гнучкою, щоб держава могла вдосконалювати оподаткування відповідно до змін, що відбуваються у системі господарювання.

Податкове законодавство України станом на кінець 2017 року пропонує загалом сім видів оподаткування: загальна система для юридичних та фізичних осіб; єдиний податок першої групи; єдиний податок другої групи; єдиний податок третьої групи (зі сплатою або без сплати ПДВ); єдиний податок четвертої групи для сільгоспдприємств. Для наочності розписано всі ці варіанти схематично (див. таблицю-схему нижче). [5]

Отже, щоб вирішити питання, щодо проблем оподаткування можна взяти приклад з країн Європи. У світі існують різні системи оподаткування, але багато країн Європи застосовують прогресивну шкалу оподаткування: що більше ти заробляєш, то більшою часткою ділишся з бюджетом.

Таблиця 1

Схеми оподаткування в Україні [5]

Схеми оподаткування в Україні											
Загальна система, при якій за ставкою 18% оподатковується: і бухгалтерський прибуток ЮО, і прибуток ФОП (обчислений за касовим методом)				Спрощена система, вся виручка оподатковується єдиним податком (фіксованою ставкою або 5% або 3%+ПДВ)							
Юридичні особи		Фізичні особи (ФОП)		Юридичні особи				Фізичні особи (ФОП)			
ЮО зі сплатою ПДВ	ЮО без пдв	Загальна система з ПДВ	Загальна система без ПДВ	3 гр з пдв	3 гр без пдв	4 гр з пдв	4 гр без пдв	1 гр	2 гр	3 гр з пдв	3 гр без пдв

Прогресивне оподаткування може позитивно впливати на урядові видатки на соціальні блага, зокрема медицину та освіту, але в поєднанні з іншими змінами. Доцільно також зменшити податковий тягар кінцевих споживачів, застосовувати адекватні ставки оподаткування для крупних підприємств. Однак такі зміни мають поєднатися із системними змінами у фіскальній політиці: спрощенням адміністрування податків, підвищенням прозорості контролю за їхнім використанням, політичною стабілізацією в країні. Також потрібно боротися з тіньовою економікою. За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, розмір тіньової економіки складає 33% від рівня ВВП країни (Міністерство економічного розвитку і торгівлі 2018). Детінізація є запорукою збільшення дохідної частини бюджету, адже тіньовий сектор не сплачує податків і фактично паразитує на «офіційному» сегменті. [3]

Обов'язковою умовою для ефективної і раціональної податкової системи необхідні важливі заходи :

- забезпечення стабільності податкового законодавства в Україні;
- спрощення процедур адміністрування податків;
- створення системи податкового контролю, яка обумовить невідворотність покарання за вчинення податкового правопорушення та водночас не обтяжуватиме законослухняних платників податковими перевітками;
- подолання корупції та підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів[4].

Отже, з метою досягнення ефективності податкової реформи варто дотримуватись комплексного підходу, який базується на засадах лібералізації

оподаткування, стабільності податкових правил, для всіх суб'єктів господарювання, контролю та покарання за податкові правопорушення і подолання корупції, що позитивно сприятиме розвитку економіки нашої держави та залучення інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 №2755-VI (в ред. від 01.01.2017) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17.- ст.112
2. Крисоватий А. І. Податкова система : навчальний посібник / А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 331 с
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі, 2018.Тенденції тіньової економіки в Україні у січні-вересні 2017 року.
4. Прес-реліз:Україна//Transperency Internation Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-koruptsiyi-cpi-2015/>
5. Схеми оподаткування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://byhgalter.com/na-yakij-sistemi-opodatкування-mozhna-provaditi-biznes-v-ukraini/>